

- Adler M.J., 1982, On Behalf of the Members of the Paideia Group. The Paideia Proposal: An Educational Manifesto, Simon & Schuster, New York.
- Adler M.J., 1983, On Behalf of the Members of the Paideia Group. Paideia Problems and Possibilities: A Consideration of Questions Raised by The Paideia Proposal, Macmillan Publishing Company, New York.
- Adler M.J., 1984, The Paideia Program: An Educational Syllabus: Essays by the Paideia Group, Macmillan Publishing Company, New York.
- Almonda G., Sidney V., 1963, The Civic Culture. Political Attitudes and Democracy in Five Nations, Sage Publications, London-New Delhi. <https://doi.org/10.1515/9781400874569>
- Angell A.V., Hahn C.L., 1996, Global Perspectives [w:] W. Parker (red.), Educating the Democratic Mind, State University of New York Press, New York.
- Barber B., 1992, An Aristocracy for Everyone, Ballantine, New York.
- Barber B., 2003, Strong Democracy: Participatory Politics for a New Age, University of California Press, Berkeley.
- Biernat T., 2006, Społeczno-kulturowe uwarunkowania światopoglądu młodzieży w okresie transformacji, Wydawnictwo UMK, Toruń.
- Birzea C., Kerr D., Mikkelsen R., Pol M., Froumin I., Losito B., Sardoc M., 2004, All European Study on Education for Democratic Citizenship Policies, Strasburg, Council of Europe.
- Bokajło W., 2001, Społeczeństwo obywatelskie: sfera publiczna jako problem teorii demokracji [w:] W. Bokajło, K. Dziubka (red.), Społeczeństwo obywatelskie, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.
- Brameld T., 1955, Philosophies of Education in Cultural Perspective, Holt, Rinehart and Winston Inc., New York.
- Bricker D., 1989, Classroom Life as a Civic Education, Teachers College Press, New York.
- Brighouse T., Tomlinson J., 1991, Successful Schools, Institute of Public Policy Research, London.
- Bronfenbrenner U., 1979, The Ecology of Human Development, Harvard University Press, Cambridge.
- Brzeziński K., 2011, System ochrony praw ucznia w polskiej polityce oświatowej i w praktyce szkół - funkcje założone i rzeczywiste (niepublikowana praca doktorska).
- Buchmann C., Dalton B., 2002, Interpersonal Influences and Educational Aspirations in 12 Countries: The Importance of Institutional Context, "Sociology of Education", nr 75 (2). <https://doi.org/10.2307/3090287>
- Bukowska X., 2010, Historyczne modele obywatelstwa, "Zoon Politicon", nr 1.
- Bukowska X., Wnuk-Lipiński E., 2009, Obywatelskość à la polonaise - czyli jakimi obywatelami są Polacy?, "Nauka", nr 1.
- Calhoun C.J. i in. (red.), 2002, Contemporary Sociological Theory, Wiley-Blackwell, Oxford. CBOS, 2010, Raport BS/29, "Zaufanie społeczne".
- CBOS, 2010, Raport BS/79, "Korzystanie z komputera i Internetu".

- CBOS, 2010, Raport BS/10, "Działalność społeczna Polaków".
- CBOS, 2011, "Młodzież 2010", "Opinie i Diagnozy", nr 19, Warszawa.
- CBOS, 2012, Raport BS/12, "Europejski Rok Wolontariatu 2011 - podsumowanie".
- CBOS, 2012, Raport BS/15, "Dobroczynność Polaków w czasie światowego kryzysu".
- CBOS, 2012, Raport BS/18, "Aktywność społeczna w organizacjach obywatelskich".
- CBOS, 2012, Raport BS/23, "Potencjał społecznikowski i zaangażowanie Polaków w wolontariat".
- Citizenship Education at School in Europe, 2005, Eurydice, Bruksela.
- Citizenship Education in Europe, 2012, Eurydice, Bruksela.
- Cohen J., 1998, *Interpreting the Notion of Civil Society* [w:] M. Walzer (red.), *Toward a Global Civil Society*, Berghahn Books, Providence.
- Cohen J., Arato A., 1992, *Civil Society and Political Theory*, MIT Press, Cambridge.
- Coleman J.S., Campbell E.Q., Hobson C.J., McPartland F., Mood A.M., Weinfeld F.D., 1966, *Equality of Educational Opportunity*, U.S. Government Funding Office, Washington.
- Constant B., 1918, *O wolności starożytnych i nowożytnych* [w:] S. Filipowicz, A. Mielczarek, K. Pielński, M. Tański (red.), 2001, *Historia idei politycznych. Wybór tekstów*, t. 2, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Cox C., Jaramillo R., Reimers F., 2005, *Education for Citizenship and Democracy in the Americas: An Agenda for Action*, Inter-American Development Bank, Washington DC.
- Czapiński J., Panek T., 2009, *Diagnoza społeczna 2009. Warunki i jakość życia Polaków*, raport, Rada Monitoringu Społecznego, Warszawa.
- Ćwiek-Karpowicz J., 2008, *Edukacja obywatelska w Polsce* [w:] K. Siellawa-Kobowska (red.), *Edukacja obywatelska w Niemczech i Polsce. Raport z badań*, Fundacja Konrada Adenauera w Polsce, Warszawa.
- Dahrendorf R., 1989, *Zagrożone społeczeństwo obywatelskie* [w:] K. Michalski (red.), *Rozmowy w Castel Gandolfo*, t. II, Wydawnictwo Znak, Warszawa-Kraków 2010.
- Dahrendorf R., 1991, *Rozważania nad rewolucją w Europie*, tłum. M. Gottesman, Niezależna Oficyna Wydawnicza, Warszawa.
- Dahrendorf R., 1992, *Wolność a więzi społeczne. Uwagi o strukturze pewnej argumentacji* w: K. Michalski (red.), *Rozmowy w Castel Gandolfo*, t. II, Wydawnictwo Znak, Warszawa-Kraków 2010.
- Dalton R., 2000, *Citizen Attitudes and Political Behavior*, "Comparative Political Studies", nr 33.
<https://doi.org/10.1177/001041400003300609>
- Delors J., 1996, *Raport dla UNESCO Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji dla XXI wieku*.
- Diamond J., 1999, *Developing Democracy: Toward Consolidation*, Johns Hopkins University Press, Baltimore.
- Długosz D., Wygnański J., 2005, *Obywatele współdecydują. Przewodnik po partycypacji społecznej*, Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych, Warszawa.

- Dolata R., 2007, Edukacyjna wartość dodana jako metoda oceny efektywności nauczania, CKE, Warszawa.
- Dolata R., Koseła K., Wiłkomirska A., Zielińska A., 2004, Młodzi obywatele. Wyniki międzynarodowych badań młodzieży, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Dower N., 2008, Are We All Global Citizens? [w:] A.A. Abdi, L. Schultz (red.), Educating for Human Rights and Global Citizenship, State University of New York Press, New York.
- Downey G., Moorehouse M. (red.), 1988, Persons in Context: Developmental Processes, Cambridge University Press, Cambridge.
- Dudzikowa M., Wawrzyniak-Beszterda B. (red.), 2010, Doświadczenia szkolne pierwszego rocznika reformy edukacji, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków.
- Dudzikowa M. i in., 2011, Kapitał społeczny w szkołach różnego szczebla. Diagnoza i uwarunkowania, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków.
- Dziubka K., 2001, Teoria demokratycznej obywatelskości - zarys problemu [w:] W. Bokajto, K. Dziubka (red.), Społeczeństwo obywatelskie, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.
- Etzioni A., 1968, The Active Society. A Theory of Social and Political Processes, Collier-Macmillan, New York.
- Etzioni A., 1994, The Spirit of Community: The Reinvention of American Society, Simon & Schuster, New York.
- Eurobarometer, 2011.319a, "Youth on the Move. Analytical Report", Flash, Gallup Organisation.
- Eurobarometr, 2011/75.2, "Wolontariat i solidarność międzypokoleniowa", TNS Opinion & Social, Bruksela.
- European Social Survey. ESS DATA - Home, <http://ess.nsd.uib.no> (dostęp: 1.08.2013).
- Eurybase The Information Database on Education Systems in Europe, 2009, Eurydice, Brussels.
- Flanagan C., Sherrod L., 1998, Youth Political Development: An introduction, "Journal of Social Issues", nr 54. <https://doi.org/10.1111/0022-4537.761998076>
- Foucault M., 1993, Nadzorować i karać, tłum. T. Komendant, Wydawnictwo Fundacji Aletheia, Warszawa.
- Foucault M., 2002, Porządek dyskursu, tłum. M. Kozłowski, Wydawnictwo Słowo/Obraz Terytoria, Gdańsk.
- Ganzeboom H.B., de Graaf P.M., Treiman D.J., 1992, A Standard International Socioeconomic Index of Occupational Status, "Social Science Research", nr 21. [https://doi.org/10.1016/0049-089X\(92\)90017-B](https://doi.org/10.1016/0049-089X(92)90017-B)
- Giddens A., 2006, Ramy późnej nowoczesności [w:] A. Jasińska-Kania i in. (red.), Współczesne teorie socjologiczne, Wydawnictwo Scholar, Warszawa.
- Gliński P., 1999, O społeczeństwie obywatelskim w Polsce. Teoria i praktyka [w:] Homo eligens. Społeczeństwo świadomego wyboru. Księga jubileuszowa ku czci Andrzeja Sicińskiego, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa.

- Gliński P., 2000, O pewnych aspektach obywatelskości. Aktywność społeczna a integracja wspólnot obywatelskich [w:] H. Domański, A. Ostrowska, A. Rychard (red.), Jak żyją Polacy, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa.
- Gliński P., 2004, Bariery samoorganizacji obywatelskiej [w:] H. Domański, A. Ostrowska, A. Rychard (red.), Niepokoje polskie, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa.
- Gliński P., Palska H., 1997, Cztery wymiary społecznej aktywności obywatelskiej, [w:] H. Domański, A. Rychard, Elementy nowego ładu, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa.
- Goban-Klas T., 2006, Korea - historia i przyszłość, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń.
- Gumkowska M., Herbst J., Szofajska J., Wygnański J., 2005, Indeks społeczeństwa obywatelskiego w Polsce 2005, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa.
- Gumkowska M. i in., 2008, Indeks społeczeństwa obywatelskiego w Polsce 2007, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa.
- Gutmann A., 1987, Democratic Education, Princeton University Press, Princeton.
- Habermas J., 2002, Teoria działania komunikacyjnego. Przyczynek do krytyki rozumu funkcjonalnego, t. II, tłum. M. Kaniowski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Hargreaves D., Hopkins D., 1991, The Empowered School, Cassell, London.
- Haste H., 2007, Kim są kompetentni obywatele i jak możemy ich kształtować? [w:] M. Kielar-Turska (red.), Życ wspólnie: odkrywać Innego, przeciwdziałać zniewoleniu, realizować wspólne cele, Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków.
- Heater D., 2004, Citizenship. The Civic Ideal in History Politics and Education, Manchester University Press, Manchester.
- Held D., 1991, Between State and Civil Society: Citizenship [w:] G. Andrews (red.), Citizenship, Lawrence and Wishart, London.
- Held D., 1992, Democracy: From City States to a Cosmopolitan Order?, "Political Studies XL", Special Issue: Prospects for democracy. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9248.1992.tb01810.x>
- Held D., 1997, Democracy and the Global Order. From Modern State to Cosmopolitan Governance, Polity Press, Oxford.
- Hernik K., Dolon-Lipiński N., Stasiowski J., 2012, Raport z badania otoczenia instytucjonalnego przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów. Współpraca szkół z podmiotami zewnętrznymi. IBE, Warszawa.
- Hildebrandt-Wypych D., 2012, Edukacja obywatelska w świetle współczesnych przemian koncepcji obywatelstwa w państwie narodowym, "Studia Edukacyjne", nr 21.
- Hobbes T., 1956, Elementy filozofii, t. II, tłum. C. Znamierowski, PWN, Kraków.
- Hoskins B., Mascherini M., 2009, Measuring Active Citizenship through the Development of a Composite Indicator, "Journal of Social Indicator Research" vol. 90. <https://doi.org/10.1007/s11205-008-9271-2>
- Hoskins B., van Nijlen D., 2007, Active Citizenship for Democracy. Report of the fourth meeting of the research network, CRELL, Strasbourg.

Hoskins B., Villalba C., Spisana M., 2012, The 2011 Civic Competence Composite Indicator (CCCI-2). Measuring Young People's Civic Competence across Europe based on the IEA International Citizenship and Civic Education study, JRC Scientific and technical Reports.

Huntington S.P., Crozier M., Watanuki J., 1975, The Crisis of Democracy, New York University Press, New York.

Ichilov O., 2008, Edukacja i obywatelstwo demokratyczne w zmieniającym się świecie [w:] D.O. Sears, L. Buddy, R. Jervis (red.), Psychologia polityczna, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

Janoski T., 1998, Citizenship and Civil Society: A Framework of Rights and Obligations in Liberal, Traditional and Social Democratic Regimes, Cambridge University Press, Cambridge.

<https://doi.org/10.1017/CBO9781139174787>

Kahne J., Sporte S., 2008, Developing Citizens: The Impact of Civic Learning Opportunities on Students' Commitment to Civic Participation, "American Educational Research Journal", nr 45 (3).

<https://doi.org/10.3102/0002831208316951>

Karta Edukacji Obywatelskiej i Edukacji o Prawach Człowieka, przyjęta w ramach Zalecenia Rec(2010)7 Komitetu Ministrów, 2010, Council of Europe, Bruksela.

Keane J., 2003, Global Civil Society?, Cambridge University Press, Cambridge.

<https://doi.org/10.1017/CBO9780511615023>

Kerr D., Ireland E., Lopes J., Craig R., Cleaver E., 2004, Citizenship Education Longitudinal Study, Second Annual Report. First longitudinal survey: Making citizenship real (DfES research report 531), London, UK: Department for Education and Skills (DfES).

Kolbowska E., 2009, Partnerstwo publiczno-społeczne w edukacji [w:] E. Kolbowska (red.), Europejski wymiar edukacji, Wydawnictwo SGGW, Warszawa.

Korzeniowski J., Machałek M., 2011, Edukacja obywatelska w szkole. Teoria i praktyka, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Kumar K., 1997, Społeczeństwo obywatelskie: rozważania na temat użyteczności historycznego terminu [w:] J. Szacki (red.), Ani książkę, ani kupiec: obywatel, Wydawnictwo Znak, Kraków.

Kurczewska J., 2001, Lokalne społeczeństwo obywatelskie w Polsce lat dziewięćdziesiątych. Próba diagnozy [w:] E. Hałas (red.) Rozumienie zmian społecznych, TN KUL, Lublin.

Kwiatkowska H., 2005, Tożsamość nauczycieli. Między anomią a autonomią, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.

Kwiatkowska H., Kwieciński Z. (red.), 1996, Demokracja a oświata, kształcenie i wychowanie, Materiały II Ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego. Polskie Towarzystwo Pedagogiczne, Wydawnictwo "Edytor", Toruń.

Kwieciński Z., 2000, Tropy - ślady - próby. Studia i szkice z pedagogii pogranicza, Wydawnictwo "Edytor", Toruń-Olsztyn.

Kymlicka W., 1995, Multicultural Citizenship: A Liberal Theory of Minority Rights, Oxford University Press, Oxford

- Kymlicka W., 2001, *Politics in the Vernacular: Nationalism, Multiculturalism and Citizenship*, Oxford University Press, London.
- Lave J., Wenger E., 1991, *Situated Learning: Legitimate Peripheral Participation*, Press Syndicate of the University of Cambridge, Cambridge. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511815355>
- Locke J., 1992, *Dwa traktaty o rządzie*, tłum. Z. Rau, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Magoska M., 2001, *Obywatel w procesie zmian*, Księgarnia Akademicka, Kraków.
- Marody M., Giza-Poleszczuk A., 2004, *Przemiany więzi społecznych. Zarys teorii zmiany społecznej*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.
- Marshall T.H., 1950, *"Citizenship and Social Class and Other Essays"*, CUP, Cambridge.
- Mastyk T., 2010, *Obywatel w społeczeństwie informacyjnym, Nomos*, Kraków.
- McGrew A.G., 1999, *Democratising Global Governance. Democratic Theory and Democracy beyond Borders*, "Theoria. A Journal of Social and Political Theory", nr 94. <https://doi.org/10.3167/004058199782485749>
- Melosik Z., *Wychowanie obywatelskie: nowoczesność, ponowoczesność (próba konfrontacji) [w:] Z. Melosik, K. Przyszczypkowski (red.), Wychowanie obywatelskie. Studium teoretyczne, porównawcze i empiryczne*, Wydawnictwo "Edytor", Poznań-Toruń.
- Mendel M., Szukdlarek T., 2012, *Demokratyczna izolacja. Krytyczna partycypacja obywatelska*, "Zoon Politicon", nr 3.
- Mouffe Ch., 2000, *The Democratic Paradox*, Verso, London-New York.
- Mouffe Ch., 2005, *On the Political*, Routledge, Abingdon-New York.
- Niemi R., Hepburn M., 1995, *The Rebirth of Political Socialization*, "Perspective of Political Science", nr 24. <https://doi.org/10.1080/10457097.1995.9941860>
- Norris P. (red.), 1999, *Critical Citizens: Global Support for Democratic Government*, Oxford University Press, Oxford.
- Nowak S. (red.), 1989, *Ciągłość i zmiana tradycji kulturowej*, PWN, Warszawa.
- Nozick R., 1999, *Anarchia, państwo, utopia*, tłum. P. Maciejko, M. Szczubiałka, Wydawnictwo Fundacji Alatheia, Warszawa.
- Ogden M.R., 1994, *Politics in a Paralel Universe. Is there a future for Cyberdemocracy?*, "Futures", vol. 26, nr 7. [https://doi.org/10.1016/0016-3287\(94\)90040-X](https://doi.org/10.1016/0016-3287(94)90040-X)
- Our Global Neighborhood 1995. Report of the Commission on Global Governance*, 1995, Oxford University Press, Oxford.
- Paine T., 1776, *Common Sense: Addressed to the Inhabitants of America*, R. Bell, Philadelphia.
- Perez-Diaz V.M., 1996, *Powrót społeczeństwa obywatelskiego w Hiszpanii*, Wydawnictwo Znak, Kraków.
- Petlak E., 2007, *Klimat szkoły, klimat klasy*, Wydawnictwo Akademickie "Żak", Warszawa.

- Pietrzyk-Reeves D., 2004, Idea społeczeństwa obywatelskiego. Współczesna debata i jej źródła, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.
- Piwowarski R., 2006, Edukacja z perspektywy lokalnej i międzynarodowej, IBE, Warszawa.
- Piwowarski R., Krawczyk M., 2009, TALIS. Nauczanie - wyniki badań. Polska na tle Międzynarodowym, MEN, IBE, Warszawa.
- Popow M., 2012, Partycypacja a nierówności społeczne. Problematyka partycypacji społecznej w świetle pedagogicznych aspektów teorii radykalnej demokracji, "Zoon Politicon", nr 3.
- Poster M., 1995, Cyberdemocracy: Internet and the Public Sphere, University of California, Irvine.
- Potulicka E., 2010, Pytania o skutki neoliberalizmu. Aspekt społeczny [w:] E. Potulicka, J. Rutkowiak, Neoliberalne uwikłania edukacji, Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków.
- Program Międzynarodowej Oceny Uczniów PISA. Wyniki badania 2009 w Polsce, 2010, MEN, Warszawa.
- Program gimnazjum państwowego. Wydział humanistyczny, 1924, Książnica Polska, wyd. II, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Warszawa.
- Program nauki w szkołach powszechnych siedmioklasowych. Geografia z nauką o Polsce współczesnej, 1920, drukarnia "Rola" J. Burjana, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Warszawa.
- Przewłocka J., 2011, Zaangażowanie społeczne Polaków w roku 2010: wolontariat, filantropia, 1%, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa.
- Przyszczykowski K., 2010, Polityka oświatowa samorządów [w:] M. Korolewska, J. Osiecka-Chojnacka (red.), Polityka oświatowa, Kancelaria Sejmu, Warszawa.
- Putkiewicz E., Wiłkomirska A., 2004, Szkoły publiczne i niepubliczne. Porównanie środowisk edukacyjnych, ISP, Warszawa.
- Putnam R., 1995, Demokracja w działaniu. Tradycje obywatelskie we współczesnych Włoszech, Wydawnictwo Znak, Kraków-Warszawa.
- Raudenbush S.W., Bryk A.S., Cheong Y.F., Congdon R., 2004, HLM 6: Hierarchical Linear and Nonlinear Modeling, Chicago, IL: Scientific Software International.
- Rawls J., 1995, Teoria sprawiedliwości, tłum. M. Panufnik, J. Pasek, A. Romaniuk, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Reynolds D., 1995, The Effective School: an Inaugural Lecture, "Evaluation and Research in Education", nr 9 (2). <https://doi.org/10.1080/09500799509533374>
- Richardson W., 2003, Connecting Political Discussion to Civic Engagement: The Role of Civic Knowledge, Efficacy and Context for Adolescents, nonpublished doctoral dissertation, University of Maryland, College Park, Maryland.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (z późniejszymi zmianami), Dz.U. 2002, Nr 51.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, Dz.U. 2009, Nr 4.

Rutkowiak J., 2010, Neoliberalizm jako kulturowy kontekst kształtowania się tożsamości współczesnego nauczyciela. Ku problematyce oporu i odporu edukacyjnego [w:] E. Potulicka, J. Rutkowiak, Neoliberalne uwikłania edukacji, Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków.

Sammons P., Hillman J., Mortimore P., 1995, Key Characteristics of Effective Schools: a Review of School Effectiveness Research, Report by the Institute of Education, University of London, London.

Sartori G., 1994, Teoria demokracji, tłum. P. Amsterdamski, D. G. Rinberg, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Schmitt C., 2000, Teologia polityczna i inne pisma, tłum. M.A. Cichocki, Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, Kraków.

Schmitter P., 1997, Civil Society East-West [w:] L. Diamond i in. (red.), Consolidating the Third Wave Democracies, The Johns Hopkins University Press, Baltimore-London.

Schulz W., Ainley J., Fraillon J., Kerr D., Losito B., 2010, ICCS 2009 International Report: Civic Knowledge, Attitudes and engagement among lower secondary school students in 38 countries, International Association for the Evaluation of Educational Achievement, Amsterdam.

Sherrod L., Torney-Purta J., Flanagan C. (red.), 2010, Handbook on civic engagement in youth, John Wiley and Sons, New York. <https://doi.org/10.1002/9780470767603>

Shils E., 1989, Co to jest społeczeństwo obywatelskie? [w:] K. Michalski (red.), Rozmowy w Castel Gandolfo, t. I, tłum. D. Lachowska, Wydawnictwo Znak, Warszawa-Kraków 2010.

Siciński A., 1996, Społeczeństwo obywatelskie dzisiaj, "Wiedza i Życie" nr 6.

Sielawa-Kolbowska E. (red.), 2008, Edukacja obywatelska w Niemczech i Polsce. Raport z badań, Fundacja Konrada Adenauera w Polsce, Warszawa.

Ślōdkowska I., 2006, Społeczeństwo obywatelskie na tle historycznego przełomu. Polska 1980-1989, ISP, PAN, Warszawa.

Stobińska K., 2009, Uczenie się przez całe życie - wyzwania dla systemu edukacji w społeczeństwie wiedzy [w:] E. Sielawa-Kolbowska (red.) Europejski wymiar edukacji, Wydawnictwo SGGW, Warszawa.

Sułek A., 1999, Szkoła polska jako doświadczenie społeczne [w:] K. Koseła (red.), Młodzież szkolna o rynku i demokracji, Oficyna Naukowa, Warszawa.

Szacki J., 1997, Ani ksiązę, ani kupiec: obywatel, Wydawnictwo Znak, Kraków.

Szafraniec K., 2011, Młodzi 2011, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Warszawa.

Śliwerski B., 2013, Diagnoza uspołecznienia publicznego szkolnictwa III RP w gorszej centralizmu, Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków.

Taylor Ch., 1989, Kiedy mówimy "społeczeństwo obywatelskie" [w:] K. Michalski (red.), Rozmowy w Castel Gandolfo, t. I, tłum. A. Pawelec, Wydawnictwo Znak, Warszawa-Kraków.

- Theiss-Morse E., 1993, Conceptualizations of Good Citizenship and Political Participation, "Political Behaviour", nr 15 (4). <https://doi.org/10.1007/BF00992103>
- Tillman K.J., 1996, Teorie socjalizacji. Społeczność, instytucja, upodmiotowienie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Tocqueville A., 1863, Democracy in America, Sever and Francis, Cambridge.
- Torney J., Oppenheim A.N., Farnen R.F., 1975, Civic Education in Ten Countries: An Empirical Study, John Wiley and Sons, New York.
- Torney-Purta J., 2009, International Research that Matters for Policy and Practice, "American Psychologist", nr 64(8). <https://doi.org/10.1037/0003-066X.64.8.825>
- Torney-Purta J., Lehmann R., Oswald H., Schulz W., 2001, Citizenship and Education in Twenty Eight Countries, International Association for the Evaluation of Educational Achievement, Amsterdam.
- Trzczyński K., 2006, Obywatelstwo w Europie. Z dziejów idei i instytucji, Wydawnictwo Scholar, Warszawa.
- Wereszczyńska K., 2011, Uwarunkowania i efekty nauczania-uczenia się wiedzy o społeczeństwie, "Studia i monografie", nr 463, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole.
- Weryński P., 2008, Polskie wzory uczestnictwa w sferze publicznej. Próba typologizacji postaw [w:] A. Kościański, W. Misztal (red.), Społeczeństwo obywatelskie. Między ideą a praktyką, IFiS PAN, Warszawa.
- Wiktorska-Świąćka A., 2011, Od obywatela dobrego do dojrzałego, Oficyna Wydawnicza "Atut", Wrocław.
- Wiłkomirska A., 2006, Jakich umiejętności brakuje polskim uczniom? [w:] M. Suświłło (red.), Zaniedbane i zaniechane obszary edukacji, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn.
- Wiłkomirska A., Zielińska A., 2013, Ocena systemu awansu zawodowego nauczycieli w Polsce. Studium empiryczne, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323518259>
- Wnuk-Lipiński E., 2005, Socjologia życia publicznego, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.
- Wódz J., 2004, Aktywność lokalna, obywatelstwo lokalne, polityka na szczeblu lokalnym [w:] P. Gliński, B. Lewenstein, A. Siciński (red.), Samoorganizacja społeczeństwa polskiego: III sektor i wspólnoty lokalne w jednoczącej się Europie, IFiS PAN, Warszawa.
- Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE).
- Załęski P.S., 2012, Neoliberalizm i społeczeństwo obywatelskie, Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń.
- Zielińska A., 2004, Koncepcje obywatelstwa i planowana przez nastolatki aktywność w sferze publicznej [w:] R. Dolata, K. Koseła, A. Wiłkomirska, A. Zielińska, Młodzi obywatele. Wyniki międzynarodowych badań młodzieży, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Zielińska A., 2008, Nastoletni uczniowie o demokracji, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

Ziembicki S., 2009, Ze studiów nad myślą polityczną Johna Locke'a, "Wrocławskie Studia Erazmiańskie. Zeszyty Studenckie", nr 2.